

Nemzeti Múzeum Könyvtára

Budapest.
Múzeum-körút.

RÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA:
 Helyben házhoz szállítva 50 fillér
 Vidékre postán 70 fillér
 Külföldre negyedévre 1 dollár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Csongrád, Kossuth-tér 9 szám

Hirdetések miliméter soronként 5 fillér
 Nyilttér sora 20 fillér
 Szövegközötti reklámhír sora 20 fillér

Az új stílus nagy sikere.

Gömbös Gyula római tárgyalásainak eredményessége rövid napok alatt jelentkeztek. Az Olaszországgal való kereskedelmi megállapodásokat nyomban követte a fél éve húzódó osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások utolsó felvonása, még pedig szerencsés befejezéssel. A miniszterelnök a kereskedelmi tárgyalásokban is új stílust honosított meg: az expeditív, gyors elhatározású döntést és tempóját át tudta vésni a tárgyaló partnerrel is. Előbb az osztrák alkancellár, majd maga Dollfuss kancellár jött Budapestre a tárgyalások véglegesítése érdekében és Gömbösnek néhány óra elég volt ahhoz, hogy a hosszú hónapok óta csigalépésben cammogó tanácskozások és tárgyalások hosszadalmas fonalát tovább gombolyítani nem engedve, a cselekvés terére lépjen és létrehozza a megegyezést. Olaszország után Ausztriával is néhány nap alatt létesítette a gazdasági kapcsolatoknak olyan kiépítését, amely hosszabb időre biztosítja az élénk árucserét, a gazdasági érintkezés megsokszorozódását a szerződő felek közt. És ezzel egy új gazdasági éra körvonalai rajzolódni kezdenek Magyarországon a jövőnek horizontján. A nagy esemény abban áll, hogy mezőgazdasági termelésünk előtt két jelentős külföldi piac ismét feltárja kapuit és ezzel az értékesítés nehéz problémája egy csapással megoldódik.

Ma már mindenki tisztában van azzal, — politikus, gazdasági szakember, sajtó, közvélemény és maga a nép is — hogy a magyar gazdasági krízis tengelye és alapja a mezőgazdasági termékek és a termények értékesítésének nehézsége, sőt gyakran lehetlensége volt. A veszteséges mezőgazdasági termelés az oka az állampénzügyek leromlásának, mert a gazda nem tud köztartozásokat teljesíteni. A hitelvizonyok és a pénzügyi helyzet leromlása ugyancsak erre az alaptényezőre vezetendő vissza, mert a veszteséges mezőgazdaság nem képes tartozásait fizetni és ez az egész forgalomban és hiteléletben megrekedést idézett elő. Régi igazság Magyarországon, hogy ha a gazdának pénze van, úgy mindenkinek van. Soha ez az igazság úgy be nem igazolódott, mint a néhány év óta tartó gazdasági krízisben. A segítés egyetlen módja tehát abban rejlett, hogy mezőgazdaságunknak biztos és kedvező exportlehetőségeket kell ismét teremtenünk. Ha agrárfeleslegeinkkel kedvező körülmények között ki tudunk jutni a külföldi piacokra, úgy idebent az áralakulás mindjárt megjavul, mert érvényesülni kezdenek az agrárvámok. Gabonafeleslegünket a külföldön elhelyezve, a belföldi gabonár nyomban emelkedik és ugyanez áll minden egyéb terményünkre és termékünkre. A egyszerűen fejlődő magyar állattenyésztés nyomban jövedelmezővé válik, mihelyt megfelelő számú marhát, sertést tudunk kiszállítani a külföldi vásárookra. Ugyanilyen jelentőségű a gyümölcs, a fűszerek, a kereskedelmi növények, a vaj, a tojás, a baromfi, a disznózsír exportjának újrafelvétele és fokozása. A magyar gazdasági válság nem egyéb egyfoku egyenletnél, amelyben az x szerepét az agrárexport játssza. Mihelyt megoldódik az agrárkivitel lehetősége: megvan oldva az egész gazdasági válság. Mert a mezőgazdaság talpraállításainak hatásai nyomban jelentkeznek az egész gazdasági szervezetben: az iparban, a kereskedelemben és

általában a kereseti és megélhetési viszonyok javulásában.

Ezt a centrális problémáját gazdasági helyzetünknek most egy csapásra megoldja az olasz és az osztrák kereskedelmi kapcsolatok szerencsés kiépítése és kimélyítése.

Nem ajándékképpen hullott az önkébe ez a siker. Magyarország egészséges, virágzó mezőgazdasága mellett még mindig értékes piaca a külföldi nyersanyagoknak, félgyártmányoknak és iparcikknek. Ha van mivel fizetni, úgy a magyar gazdasági szervezet kifelé is felvevőképes és vásárlásra hajlandó. De fizetni csak agrártermékeinkkel tudunk: ez a mi pénzünk, ez a mi aranyvalutánk. Ezért döntőfontosságú reánk nézve a piac-szerzés, amit most az olasz és osztrák viszony-

latban oly szerencsés kézzel valósít meg Gömbös Gyula friss, letterős kereskedelem-politikai elhatározása.

Nyugat felől tisztul a látóhatár. Oszlanak a viharfelhők. Nem lehet kétséges, hogy a kereskedelem-politikai hálózat további kiépítésére ugyanazt a gyakorlatias, erélyes és ügyes metódust fogja alkalmazni a Gömbös-kormány, mint amely Olaszország és Ausztria felé is oly sikeresnek bizonyult. A gazdasági krízis jegét egy erős akarat íme rövid néhány hét alatt megtörte. Megnyitott az út a magyar termékek előtt és ezzel túl jutottunk a hosszú krízis delelőpontján. A döntő lépéseket továbbiak fogják követni és a biztató kezdet után nyugodtan bizza magát az ország a hivatott vezérre, aki az eddigi sorsdöntő sikerrel megmutatta, hogy egyenes útja az áhitott kibontakozás felé visz.

Leleplezték Nagyatádi Szabó István szobrát.

Vasárnap leleplezték le a fővárosban Nagyatádi Szabó István szobrát, melyet a földművelésügyi minisztérium előtt állítottak fel. Az ünnepségen megjelent Horthy Miklós kormányzó, Gömbös Gyula miniszterelnök a kormány élén. A vidékről közel harmincezer ember jelent meg a szoborleleplezésen, akiknek sorában ott volt a 128 tagú csongrád-megyei küldöttség is, amelyet Farkas Béla dr. főispán vezetett. Csongrád város képviselőiben Herke László dr. h. polgármester vett részt a népes küldöttségben.

A Himnusz elnéklése után Mayer János ny. miniszter, a szoborbizottság elnöke mondott avatóbeszédet. Hangsúlyozta, hogy ez az első szobor az országban, amelyet a nép fiai saját filléreikből emeltek a nép fiának. Nagyatádi Szabó István hivatott vezére volt a kisgazdatársadalomnak, nem azok közül való, akik felcsapnak népvézérnek, őt maga a nép választotta vezérévé.

Mayer János beszéde közben lehullott a lepel Nagyatádi bronzbaöntött alakjáról.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök mondott ünnepi beszédet. Kiemelte, hogy Nagyatádi nem osztálypolitikát hirdetett, hanem a nemzeti egység politikáját. A földművelésügyi gondolatát realpolitikailag oldotta meg.

— Azt mondotta nekem Erdősokonyán egyszer: Fiam, ha egyszer meghalok, vigyázz a magyar parasztra és viseld gondját. Én akkor erre szent fogadalmat tettem és az ő

szobrának talapzata mellett, itt a parlamenttel szemben, megújítom ezt a fogadalmat és azt mondom: Vigyázzok a magyar parasztra, vigyázzok mindenkire, akinek szent a magyar, mert úgy tudom és érzem, akkor áldozok Nagyatádi Szabó szellemének, amikor a magyar sorsközösséget hirdetem.

A miniszterelnök lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után Bethlen István gróf mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy Nagyatádi Szabó Istváné az érdem országrésze azért, hogy a forradalom után a földnélküli magyar nép százezrei családi otthonhoz juthattak. Ővé az érdem, hogy nekik otthont és földet adott a nemzettel harmóniában, saját sorsával kibékítve a más társadalmi osztályokkal együtt élni megtanította. Majd a reliefen ábrázolt jelenettel foglalkozott Bethlen István gróf s azt mondta, hogy az nemcsak baráti együttműködést ábrázol, hanem szimbóluma, hogy a magyar falu népe a magyar történelmi osztállyal, a magyar intelligenciával békült ki.

Nagy éljenzés és taps fogadta Bethlen István gróf beszédét, majd Berki Gyula a nagyatádi kerület o. gy. képviselője mondott nagy hatást keltő beszédet.

Ezután a kormányzó, a kormány, a képviselőház, a vármegyék, városok, falvak, párt-szervezetek és társadalmi egyesületek helyezték el koszorúikat a szobor talapzatán. — Csongrád vármegye koszorúját Csergő Károly dr. alispán tette le.

Krüger Aladár dr. nagyhatású beszéde a Gazdasági Egyesületben.

Krüger Aladár dr. kormányfőtanácsos, a kerület országgyűlési képviselője f. hó 18-án este városunkba érkezett, hogy másnap részt vegyen mint násznapgy Kocsárd Mária és Kalmár Endre esküvőjén. A képviselő 20-án is itt maradt körünkben, hogy a szokásos havi panasznapot megtartsa. A Nagyatádi Szabó István emlékünnap dacára is óriási számban jelentek meg a Gazdasági Egyesületben s a képviselőt panaszkihallgatása közben egy nagyobb számú gazdaküldöttség kereste fel és kérte, hogy a megjelentek számára értekezletet tartson. A népszerű képviselő a legnagyobb készséggel eleget tett a kérelemnek s a panaszokat félbeszakítva

azonnal a nagyterembe vonult s a termet zúfolásig megtöltő gazdaközönség számára értekezletet tartott és meghallgatta a panaszokat.

Forgó Mihály a Gazdasági Egyesület alelnöke a nagy szigorral végzett adóbehajtások ellen emelt szót és méltányos elbánást és az ipari termények árának leszállítását kérte.

Surányi István a képviselőt bizalmáról biztosítva köszönetet mondott a képviselőnek, hogy a nép bajait meghallgatja s a terményárak nagy esése folytán az adók méltányos leszállítását szorgalmazta.

Szapák Pál, a Szőlősgazdák Egyesületének elnöke szintén az adókérdésről szolt,

majd a katonaság részére eszközölt borvásárlásoknál a csongrádi bornak a kincstári borvásárlások körébe való bevonását kérte, végül a malmok csuvarozási jogának megszüntetése ellen emelt óvást.

Oláh Imre és Fái József szintén az adóterheket tették szóvá.

Dr. Krüger Aladár képviselő a felszólalásokra válaszolva, a tőle megszokott melegszóval, megértéssel, nemesen érző szívvvel nyúlt bele a súlyos problémák, a súlyos sérelmek orvoslásának kérdésébe. Azokra kitérve, hangsúlyozta, hogy az adómorál megkivánja, hogy minden magyar ember megtegye kötelességét az adózás terén is, de belátja, hogy Csongrád kivételes helyzetbe jutott mert, itt a terményeket ellette a rozsda, a gyümölcsöt a fagy, a sertés állományt nagy százalékban elpusztította a pestis s így Csongrádra nézve szükséges, hogy méltányos elbánásban részesüljön. A gyülekezési jogról szólva kiemelte, hogy maga is hive a gyülekezési jog kiter-

jesztésének, mert a főcélja ma minden magyar embernek a nemzeti összetartás ápolása kell, hogy legyen s ha ez irányban meg van az egyetértés, akkor nem lehetnek korlátai a gyülekezési jognak. Egyetlen bizalmunk ma Gömbös miniszterelnök — mondotta a képviselő — aki egyszerű tanító ember fia, aki a nép fiaiból küzdötte fel magát az ország első tisztviselőjévé s így ő ismeri bajainkat és tudja, hogy miben van az orvoslás módja. A kormány már eddig is nagy teljesítményt végzett, a keresk. miniszter három kartelt szüntetett már meg és ő rajta lesz, hogy a kartel megszüntetése tovább menjen. Felhívta a jelenvöltoakat, hogy bizzanak a kormányban, bizzanak benne, mert csak ezzel a bizalommal lehet a mai súlyos helyzettel megküzdeni.

A hallgatóság nagy megnyugvással fogadta a képviselő biztató szavait és azzal az érzéssel távozott el, hogy a komoly javulás útjára tért hazánk jelenlegi nehéz helyzete.

Városi közgyűlés.

Csongrád város képviselőtestülete folyó hó 23-án d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott az előző számunkban egész terjedelmében leközölt tárgysorozat fölött. A tárgysorozat első pontjánál dr. Piroška János képviselőtestületi tag Csemegi Gyula polgármester személyét vonta bele a vitába. Az elnöklő Csemegi polgármester többször figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál, mivel ennek dacára a polgármester személyével

foglalkozott, a polgármester a gyűlést felfüggesztette. A gyűlés megnyitása után ez a jelenet megismétlődött, mire a polgármester ismét felfüggesztette a gyűlést. Újbóli megnyitás után a közgyűlés az 1—15 pontokat hozzászólás nélkül változatlanul elfogadta. A 16-ik pontnál dr. Piroška János ismét a polgármester személyét vonta a vitába, mire a polgármester a közgyűlést folyó 24. napjának d. u. 3 órájára halasztotta el.

Egy varrógép-vétel epizódja a büntetőbíró előtt.

Még a múlt év tavaszán történt, hogy Körmendi Pálné egy varrógépet vásárolt a Singer-varrógépgyár helyben lévő lerekatából kedvező részletfizetési feltételek mellett. A vételt Pajerszki István, a Singer-varrógépgyár akkori helybeli ügynöke közvetítette. Az asszony a részletfizetést mindig pontosan teljesítette. Egy részletet azonban tőle Pajerszki ügynök vett át azzal, hogy ő majd azt rendelkezési helyére fogja juttatni. Ezt azonban ő nem így tette, hanem az átadott összeget, 23 P. 50 fillért egyéb céljaira fordította. Az asszony ezért feljelentést tett ellene a rendőrségen, ahonnan az ügy kinyomozása után az iratok át lettek téve a kir. járásbíróshoz. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a csongrádi kir. járásbíróshoz. Egy rendbeli sikkasztás vétségével volt vádolva Pajerszki

István, aki a tárgyalás folyamán vallomásaiban tagadta bűnösségét és azzal próbált védekezni, hogy ő azt az összeget nem vételár-részlet fejében vette fel Körmendinétől, hanem ő azt kölcsönkapta tőle. De miután a bizonyítás erre nézve nem sikerült, a bíróság Pajerszki István volt ügynököt egy rendbeli sikkasztás vétségében büntölnék mondotta ki és ezért őt tekintettel büntetlen előéletére és az összeg csekély voltára, az enyhítő körülmények figyelembe vételével 80 P. pénzbüntetésre, illetve behajthatatlanság esetére 8 napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben Pajerszki nem nyugodott meg és így fellebbezést jelentett be. Tehát a Singer-féle varrógép vásárlás utójátéka előreláthatólag a szegedi kir. törvényszéken fog lezajlani.

A csongrádi iparosságot egy tag képviseli az Ipartestületek Országos Központjának közgyűlésében.

Ismertettük, hogy az ipartestületek reformjáról szóló törvény életbeléptetésének érdekében kihatásai lesznek helyi viszonylatban is. Mindenekelőtt a szegedi kamara területén levő ipartestületek december 22 ig 15 rendes és 10 póttagot választanak az Ipartestületek Országos Központjának közgyűlésébe. A szegedi kamaránál a tagságok felosztása tekintetében az egyes ipartestületek között már létrejött a megegyezés. A megegyezés értelmében a csongrádi iparosságra egy rendes tagság jut. Egnél több képviselője csak Szegednek (3) és Hódmezővásárhelynek (2) lesz.

A közgyűlési tag választása az Ipartestület közgyűlésén titkosan történik. A választhatóság feltétele: 30 éves korhatár és 3 évi tagság.

Teljesen újja kell alakítani záros határidőn belül az Ipartestület tisztikarát is. Ugyanakkor megalakítandó az Ipartestületi Szék a belső ügyekben való elsőfoku ítélkezés céljára. A munkaviszonyból előálló ügyeket a munkügyi bizottság fogja elbírálni.

Megfelelő módon módosítani kell az alapszabályokat is. Az ügyvitel egyébként a fokozatos átalakulásig a mai módon bonyolítódik le.

Az új választási eljárás tervezete.

Megbízható információk alapján mondunkban van az új választójogi tervezet lényeges imézkedéseit részleteiben ismertetni.

A kormány a választói jogosultság kérdésében sem szűkíteni, sem bővíteni nem óhajta a kereteket, csak a választhatóságnál szállítja le a főiskolai végzettség esetére 26 évre a korhatárt. Az országgyűlés tagjait titkosan, kerületi lajstromon és az arányosság elvei alapján akarják választani, de az így választott képviselőház egyes tervek szerint az érdekeltségek kiküldötteivel is kiegészít-

etnék, mely esetben a felsőház megszüntetésének terve is aktuálisná válna.

A választó — egy érdekes elgondolás szerint — a lajstromon kettős szavazatot gyakorolhat. Ugyanis e terv szerint nemcsak a lajstromon feltüntetett pártra, hanem a párt jelöltjein belül az egyes jelöltekre is lehet

Üzembemutatás — csereakció minden jobb szaküzletben

Gyártja: Orion Izzólámpagyár.

szavazni, ami által a választó a lista sorrendi összeállítására gyakorolhat befolyást.

Minden lajstrom annyi mandátumot nyer, ahányszor a választási arányszám, amely a bizottság által lesz kiszámítható, a lajstromra leadott összes szavazatok számában foglal-tatik.

A szavazás kötelező.

A tervezet szerint országos választási széket állítanak fel, amelynek elnöke a kormányzó hármas kijelölése alapján az országgyűlés két háza által együttesen választandó „országbíró” lenne. A bizottság tagjai három kurai bíró, valamint a dunántul, felvidéki, duna-tiszaközi, tiszántuli országrészek törvényhatóságainak elektorai és a székessőváros közgyűlése által választott egy-egy tag. Ez a választási szék kizárhat a jelölsből egyeseket, akik szerinte méltatlanok a képviselői tisztségre. A mostani országgyűlés tagjaival szemben ez a kizárás nem gyakorolható.

Az ajánlási rendszer megmarad. Minden lajstromot 2000 választónak kell aláírni, de a megelőző országgyűlésben képviselt pártok jelöltjei részére ajánlás nem szükséges. Az új képviselőháznak 200 tagja lenne. Az ország tíz választókerületre oszlik és pedig:

1. Budapest székesfőváros 24 képviselővel.
2. Pest vármegye Budapest környékével és Kecskeméttel 30 képviselővel.
3. Alföldi kerület: Baja, Hódmezővásárhely és Szeged városok, Bács-Bodrog és Csongrád vármegyék 10 képviselővel.
4. Alsótiszai kerület: Békés, Bihar és Csanád, Arad és Torontál közig. egyesített vármegyék 15 képviselővel.
5. Felsőtiszai kerület: Debrecen város, Hajdu, Szabolcs és Ung közig. egyes. vármegyék, Szatmár, Ugocsa és Bereg közig. egyes. vármegyék 13 képviselővel.
6. Heves-jásznagykunsági kerület: Heves és Jásznagykunszolnok vármegyék 16 képviselővel.
7. Felvidéki kerület: Miskolc város, Abauj-Torna, Borsod, Gömör és Kishont közig. egyes. vármegyék, Nógrád és Hont közig. egyes. és Zemplén vármegyék 18 képviselővel.
8. Alsódunántuli kerület: Pécs város, Baranya, Somogy és Tolna vármegyék 28 képviselővel.
9. Középdunántuli kerület: Vas, Veszprém és Zala vármegyék 24 képviselővel.
10. Felsődunántuli kerület: Győr, Sopron és Székesfehérvár városok, Fejér, Győr, Moson és Pozsony közig. egyes., Komárom és Esztergom közig. egyes. és Sopron vármegyék 22 képviselővel.

A petíciót 500 választó biztosíték letétele nélkül kérheti. A panaszirat a közigazgatási bírósághoz adandó be.

A nagy adóállomással

kapcsolatban oly irányu közlemény jelent meg egyik pesti estilapban, miszerint az épülő nagy energiájú budapesti adóállomás üzembe helyezése után, külföldvétel szempontjából a rádiókészülékek használhatatlanná váltak.

Erre vonatkozóan az Orion gyár a következőket közli a közönséggel:

Midőn az 5+1 lámpás 7050-es és a 3+1 lámpás 7037-es Orion rádiókészülékeket megkonstruáltuk,

— **Epekő-, vesekő-, és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik hűgysavas sók tulszaporodásában és kőszvényben szenvednek, a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható használat s ezért prostatabetegségeknek is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

eleve számoltunk egy nagyobb energiájú helyi adó lehetőségével is. Ez okból tehát a legnagyobb gondal dolgoztuk ki a készülékek szelektivitására való tekintettel azoknak kapcsolását és konstrukcióját. Mielőtt a készülékek széria-gyártását megkezdjük, azokat több európai nagy adóállomás színhelyén kipróbáltuk. A próbák teljesen megfelelő eredménnyel jártak, amennyiben készülékeink a nagy energiájú adóállomások közvetlen közelében is kifogástalan szelektivitással működtek.

Szolgáljon tehát megnyugtatóan mindazoknak, akiknek 7037-es, 7050-es vagy ezeknek megfelelő egyenáramu típusú 7038, 7051, 7052-es Orion rádiójuk van, hogy minden körülmények között, még az új nagy adóállomás üzembe helyezése után is biztosítva van készülékük szelektivitása.

A reálgimnázium őszi labdarugó-bajnokságának eredménye.

A négy felső osztály csapatainak küzdelme élénk fordulatokban gazdag, erős és szép játékot hozott. A VIII. osztály csapata pontvesztés nélkül nyerte a bajnokságot. Kondíció és tudásbeli fölénye vitathatatlan volt, 9 gólt rugott és csak egyet kapott. Kellemes feltűnést keltett az V. osztály szép kombinatív játéka és hízelt második helye. A VI. balszerencsével küzdött, a VII. tavaly óta nagyot gyengült. A VIII. osztály csapatának tagjai: Farkas, Kovács I., Reisz, Májer, Kulcsár, Ádám, Lipták, Tóth, Sefket bej, András, Knapék I.

A bajnokság táblázata:

	VIII.	V.	VI.	VII.
1. VIII.	—	3:0	3:1	3:0
2. V.	0:3	—	5:1	1:1
3. VI.	1:3	1:5	—	2:0
4. VII.	0:3	1:1	0:2	—

A mérkőzések Árvay Ferenc testnevelési tanár felügyelete alatt folytak. H.

Bujtogató.

Szemén megalvadt ver út
És mellében vad indulat lakott,
Forrongó arcán villám lüktetett,
Egyenes homlokán a haj lángtól csapott,
Döngő léptében az Olt vize rohamzott,
Dacos szavában székely erdők zúgtak,
Izzó homlokára, mint valami szentnek:
Nehéz illatú csillagok borultak.
Súlyos, történelmi nevet hordott,
E név úgy zengett, mint a tárogató,
Fület hasítón, köszirteket tépve
Kongott mint a jaj: Bujtogató! Bujtogató!
Erdély elveszett: menekülnie kellett,
Tűzben, fagyban, egyszer még visszazélt;
Borzalmas fényt látta egy süllyedő Világresznek.
Előtte szabad síkság, vérfagyfaló csend és
Jaj — mögötte — jaj, az ősi Erdély égött!

Bujtogató.

Aspirin
tabletták
csak az eredeti csomagolásban a Bayer-keresztel valódiak.
Mindenféle pótseri utasításon vészes.

Minden betegségben kaphatók.

Fáradtság nélkül fogkömentes fogak

Kalodonttal való rendszeres ápolás révén.

Hazánkban egyedül csak a Kalodont tartalmazza a fogkö ellen határos Dr. Bräunlich-féle Sulfurizinoleatot

KALODONT
fogkö ellen

HIREK.

— **Esküvő.** *Bechtler* Antal h. postamester és *Georgiádes* Mária f. hó 22-én házasságot kötöttek.

— **A »Mosolygó hadnagy«** a »Varázskeringő« hangos filmváltozata. A boldog békeidők feledhetetlen és a legbájosabb Strauss operett melódiai csendülnek fel szerdán és csütörtökön az Uránia hangos moziban. Csupa élet, temperamentum, zene, vidám katonatisztek, szerelem ez az egész operett. Maurice Chevalier: a hangos filmsztárok királya, ez az aranyosan kedves színész, ki két órán át mosolyog ellenáthatatlan erővel s mulat vele a publikuma is. Szegeden 7, Szentesen 3 napig zsufolt házakat vonzott és így az itteni sikere is biztosra vehető. Az előadások szerdán 1/2 9, csütörtökön 1/2 7 és 1/2 9 órákor kezdődnek, mérsékelt olcsó helyárrakkal.

— **A Széchenyi Szövetség** Katalin bánya, mely e hó 27-ére volt tervezve, — közbejött akadályok miatt nem lesz megtartva.

— **Országos vásár.** Félégházán f. hó 25-én pótországos vásár, Szentesen 25 és 26-án (hétfőn feloldották a szentesi sertéspiacot a még júliusban elrendelt zár alól), Kiskurdorozsmán dec. 4-én.

— **Szépen szerepeltek a csongrádi levente boxolók Szentesen.** Vasárnap délután nagy érdeklődés mellett folyt le Szentesen a reálgimnázium tornacsarnokában a leventék boxoló versenye, amelyen a szentesi leventék kivül a csongrádi, mindszenti és dorozsmai leventék boxcsapata vett részt. A csongrádi leventék közül Atkári István érte el a legjobb eredményt, ki a pehelysúlyban első lett.

— **»Segíts magadon s az Isten is megsegít.«** Ne várj tovább, hanem tedd próbára szerencsédet. Egy darab sorsjegy az 59. Államsorsjátékra 3 pengő. Szerencsés esetben 40.000 pengőt nyerhetsz.

— **Hóman Bálint nagy győzelme Székesfehérváron.** A székesfehérvári képviselőválasztás Hóman Bálint kultuszminiszter fölünyes győzelmét végződött. A legnagyobb rendben folyt le a választás, ugy a kormánypárti, mint ellenzéki részről széles agitáció folyt, de a kultuszminiszter állandóan fölünyesen vezetett Fridrich István ellen. Este 7 órákor zárták le a szavazást, amely a következő eredménnyel végződött: *Hóman Bálint* 7077, *Fridrich István* 3722, tehát a kultuszminisztert 3355 szótöbbséggel választották meg Székesfehérvár országgyűlési képviselőjévé.

— **Faragó Sándor:** A kutyás ember című regényét adja a »Világvárosi Regények« e heti száma. Faragó új regénye felülmulja az eddigieket; humoros, kedves és mindvégig izgalom futi át. Ott indul el a regény, hogy egy ember egy farkaskutyát talál az utcán és visszaviszi a gazdájának. Ez a farkaskutya két ember boldogságát alapozza meg, sok izgalmon, kalandon és érdekességen keresztül.

— **A halálraitelt bolgár kertész remegve várja a kormányzói döntést.** Idestova egy hónapja lesz már annak, hogy a Kuria Marinov Antal bolgárkertész meggyilkolásáért, illetőleg azért, mert a gyilkosságra bérenceket fogadott, jogerősen költéltali halálbüntetésre ítélte Georgieff Illés bolgárkertész, aki a gyilkosság révén akarta megkaparintani Marinov gátéri kertészetét. Georgieff hallatlan izgalom közt várta a Kuria ítéletét, de amikor arról értesítették, egyetlen arcizma sem rándult meg, sőt az látszott

rajta, mintha leszámolt volna már mindennel. A kecskeméti fogházban alig lehet valami munkára felhasználni, mert majdnem minden idejét imádkozással tölti el. Ha valamelyik vallásfelekezet lelkeséje látogatást tesz a fogházban, mindjárt jelentkezik istentiszteletre, melyen a halálraitelt Georgieff a legbuzgóbb imádkozó. A kormányzói döntést minden nap várják.

— **Laczkó Géza** másodszor is el lett a szegedi törvényszék által hatósági közeg elleni erőszakért 30 napi fogházra ítélve, ugyanis folyó évi április 17-én töltötte ki 2 heti fogház büntetését s már 4 napra a bírósági végrehajtót a nyílt utcán meglökte. E tettét a kir. törvényszék súlyosbíto körülménynek vette és kiskoru gyermekeire tekintettel csak 30 napi fogházzal súlytotta.

— **Egy plébános áldozatkészége.** Pálmonostori plébános, Payer István látva, hogy a falu népe nagy nyomorúságban él, elhatározta, hogy az évek hosszú során összegyűjtött pénzt kiosztja hivei között. Így 20 ezer pengőt osztott ki, melyet ha a hivei jobb helyzetbe kerülnek, visszafizetnek.

— **A gyümölcsfák téli kezeléséről és permétezéséről** ír a »Növényvédelem« és »Kertészet« legújabb száma. Közli a télen használatos permétezőszerek házi elkészítési módját, a kaliforniai pajzstetű irtását, a mandulafa kezelését; a gyümölcsfák alakító metszését az őszibarack falmelletti természetét stb. Adusan illusztrált két lapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, V., Földművelésügyi Minisztérium) egy alkalommal díjtalanul küld mutatvány-számot.

— **Nők pártja a kormány támogatására.** Érdekes politikai szervezkedés folyik Budapesten. Megalakítják a Magyar Nők Pártját, amely programjába vette Gömbös miniszterelnök támogatását. Tervezetet dolgoznak ki, hogy annak alapján előmozdítsák a szellemi és fizikai munkát végző nők érdekeit.

Budapesti tőzsdeárak.

Buza: 77 kg-os 12.55—13.15.
Rozs: 6.80—6.90.
Zab elsőrendű: 10.00—10.40
Sörárpa elsőrendű: 11.00—13.75.
Takarmányárpa elsőrendű: 9.80—9.80.
Tengeri: 6.50—6.60.
Korpa: 6.95—7.10.

*
Borju: Elsőrendű 72—82, másodrendű 64—70 fillér elősúlykilónként.

Sertés: Könnyű sertés 82—84, közepes 85 94, nehéz sertés 1.00—1.04 pengő kilónként.

ORION-RADIO

7037 3+1

Üzembemutatás — csereakció minden jobb szaküzletben.
Gyártja: Orion Izzólámpagyár.

URÁNIA

HANGOS MOZI

November 23-án **szerdán** este 1/2 9 óraker
és 24-én **csütörtökön** 1/2 7 és 1/2 9 óraker

PARAMOUNT PANORÁMA.

Magyar hangos kulturfilm 1 felvonásban.
MAURICE CHEVALIER
a világ legnépszerűbb színésznének főszereplésével: a

MOSOLYGÓ HADNAGY

A boldog béke legedesebb operettjének, a Varázskeringőnek filmváltozata, hangos filmoperett 10 felvonásban.

MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

Hirdessen a Csongrádi Ujságban!

ANYAKÖNYVI KIVONAT

1932. nov. 13-tól — nov. 22-ig bezárólag.

Születések:

Sarusi Kis Ferenc, Német Piroska, Magony István és László ikrek, László Kókai István, Erki (Szabó) István, Deák Viktória, Gulyás Erzsébet és Franciska ikrek, Palásti Mátás, Koncz Mária Erzsébet, Nagypál Imre.

Eljegyzések:

Bechtler Antal és Georgiádes Mária Terézia Erzsébet, Buki Pál és Barna Anna, Gáspár Mihály és Kádár Erzsébet, Bori Péter és Vincze Franciska, Dancsó János és Keller Rozália, Jéri Imre és László Mária, Szabados György és Turi Piroska.

Házasságkötések:

Sarusi Kis Balázs Hajdu Máriával, Mucsi István Pusztai Teréziával, Gróf Mihály Busa Erzsébettel, Veres Tamás Sinkó Margittal, Német Pál László Erzsébettel, Pusztai Sándor Busa Veronikával, Pintér Mihály Főrgeteg Máriával, Piros János Nagypál Máriával, Fekete Lajos András Varga Máriával, Turcsik Mihály Tót Viktóriával, Rácz István Makai Juliannával, Bodor Lajos László Teréziával, Szeri Lajos Kocsis Matilddal, Kalmár Endre Kocsárd Márta Máriával, Forgó Albert Ambrus Veronika Máriával, Bechtler Antal Georgiádes Mária Terézia Erzsébettel.

Halálozások:

Busa István 78 éves, Tropa István 31 éves, Sarusi Kis Erzsébet 4 hó, Balog Györgyné Gut Rozália 75 éves, Bertus István 3 hó, Szepesi Ferenc 77 éves, Fekete László 90 éves, öz. Góg Mártonné Deák Mária 65 éves, Dányi Ferenc 7 éves, Halasi Rozália Piroska 1 hó, Makai Rókusné Bernát Ágnes 84 éves, Kádár Sándor 20 napos, öz. Grünbaum Ignácné Kohn Lea 87 éves, Nagy István 10 hó, Sinkó Sándor 80 éves, öz. Tyukász Andrásné Leki (Kurucz) Julianna 49 éves, Varga István 67 éves.

Csongrád megyei város polgármesterétől.

1680/1932. sz.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága a városi adóhivatal vezetője terhére a nagy összegű adóhátralék miatt az anyagi felelősséget kimondotta.

Felhívom az adófizető polgárokat, hogy adófizetési kötelezettségüknek haladéék nélkül, azonnal tegyenek eleget, mert ellenkező esetben, személyválogatás nélkül, a legszigorúbb behajtási eljárást fogantatosítom, — különösen azok ellen, akik fizetési készséget nem tanúsítanak.

A kitűzött árverések nemfizetés esetén minden esetben megtartatnak.

Csongrád, 1932. évi november hó 17.

Polgármester helyett:

Dr. Tenke

a. ü. tanácsnok.

Tanfolyam

a rendezett gyorsírás elsajátítására.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a haladó kor kívánalmának tesz eleget akkor, amikor a 31,590—1932. számú rendelet első bekezdésében az egységes-en tanítani kötelező magyar gyorsírás alapokmányának kiegészítése és módosítása tárgyában többek között a következőket közli:

A gyorsírásnak az iskolákban kötelező oktatására vonatkozó rendelet kiadásával egyidejűleg nem hagyhatom figyelmen kívül azt a követelményt, hogy az iskolai tanulók — t. i. a gyorsírás-analfabéták — „az egységes-en tanítani kötelező magyar gyorsírás alapfokát minél könnyebben sajátíthassák el. Szükségesnek mutatkozik tehát, hogy az „egységes-en tanítani kötelező magyar gyorsírás tananyaga e pedagógiai szempontnak megfelelően rendeztessék.

A fenti rendelet által támasztott követelménynek megfelelően rendezett gyorsírás alapfok az, amelyet a téli gazdasági iskola tanulók kebelében az 1931—32. iskolai évben rendezett gyorsírás-tanfolyamou oly páratlan szép eredménnyel tanulták meg. Használatuk III—IV. elemi képzettségűek sőt II. elemisták is elsajátították — s mert még tankönyv nélkül is, — ez a rendszer egyik leg-
szébb ajánló levele és egyben márkája.

Elsajátítását a rendszer jóssága ajánlja mindazoknak, — a kor, foglalkozás és az iskolai alapelőképzettségre való tekintet nélkül — akik a kézírás alkalmazásával 70—80 százalékos munkagyorsítást, — erőt, ideget, nyugalmat — munka- és túrelmi időt megakarnak takarítani.

Vidéken lakók tanítása levélben történik 5—10—20 levélváltás után bárki elsajátíthatja. Egy levélbeni lecke díja 3 P és a postaköltség.

Tanulásra jelentkezni lehet naponta bármikor

Deák Tamás v. felsőkeres. iskolai tanárnál
Csongrád, Zöldkert-utca 14. szám.

MOZAIK szöveg 45 fillérért kapható méterenként a SZILBER KÖNYVKERESKEDESBEN.

Budapesti rádióműsor:

Nov. 24. péntek.

9.15 Esta- és Danubius grammofohangverseny. — 12.05 A Szervánszky-szalonzenekar hangversenye. — 4 Heltai Nándor felolvasása. — 5 A m. kir. földmivelségi minisztérium rádióelőadásorozata. — 5.35 Leidenfrost Ica hangversenye. — 6.10 Angol nyelvtanítás. — 6.45 Zagon István felolvasása. — 7.30 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Az első felvonás után: Pontos időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd: Toll Arpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye. — 11.45—12.30-ig: Jávör Sándor jazz-zenekarának hangversenye.

Nov. 25. csütörtök.

9.15 Hangverseny. — 12.05 A rádió házikvintettjének hangversenye. — 1.15 Népi-iskolai testnevelési tanfolyam. — 3.30 A rádió diákféltörája. — 4 Török Sándor novel-lája. — 5 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 6.15 Gyorsíró-tanfolyam. — 6.45 Pertis Jenő és cigányzene-karának hangversenye. — 7.45 Szinműelő-adás a Studióból. Utána: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Rózsavölgyi grammofohangverseny. — 11.15 Guttenberg György jazz-zenekarának hangversenye.

Nov. 26. szombat.

9.15 A m. kir. 1. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. — 12.05 Hang-verseny. — 4 A Rádió Élet gyermek játszó-órája. — 5 Lambrecht Kálmán dr. előadása. — 5.30 Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 6.45 Rádió amatőrposta. — 7.15 Moly Tamás felolvasása. — 7.45 A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 8.45 A rádió külügyi negyedórája. — 9 Másfél óra könnyűzene. Szünetben: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. — 10.45 győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye.

ELADÓK

3, 5, 8, 12, 15, 28, 30, 36, 43, 60, 90, 140, 160, 200 holdas **tanyás, tanya nélküli és réti birtokok** olcsó áron kedvező **fizetési feltételek** mellett.

SZŐLŐK:

1, 2, 4 6 és több kisebb-nagyobb szőlő a város közelében is szép lakásokkal, leg-jobb fajta csemege szőlőkkel betelepítve.

HÁZAK:

Kisebb családi házak, kényelmes uri lakások olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett.

Saját érdekében cselekszik, ha mielőtt vesz, elad, vagy bérel irodámat felkeresi.

Felvilágosítással **díjtalanul** szolgál

PINTÉR JÁNOS

ingatlan irodája

Csongrád, Árpád-utca 11. sz.

Felelős szerkesztő: Bartosa Károly.

Felelős kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lapkiadó Szilber J. Antal

könyvnyomdájában.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

Három padoltszobás ház ártézikut, villany-nyai eladó, Árpád-utca 24. 4-2

Sinkó-féle urbáni 1 hold szőlő és másfél-hold szőlő épületekkel eladó. Értekezés a helyszínen Urbán-ut 1313. x15

Egy különbejáratu butorozott szoba kiadó Réti János-utca 4. sz. x18

Justh Gyula utca 54. számú ház külsőfele sürgősen eladó. x81

41 hold szántó, melyből 10 hold kaszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Cim a kiadóhivatalban. x133

2 házrés kilences (buzatermésel) az Ötvös-dűlőben eladó. Értekezés Kétágu-u. 5. 6-2

4 padolt szobával, kamra, konyha stb. mellékhelyiségekkel (artézi víz és villany bevezetve) cserépes ház a főtér közelében eladó s azonnal beköltözhető. Cim a kiadóban.

Sugár-utca 8. számú ház belső fele (2 szoba, konyha, kamra) eladó. 6-4

Dohányos-utca 16. sz. ház eladó. Értekezés Jókai Mór-utca 5. 3-2

Özv. Forgó Lászlóné a Tombáckuti uton 2 hold szőlője eladó. Értekezni lehet Hunyadi-tér 10. 4-2

Eladó olcsón 18 hold patikaföld, elsőrendű szántó, jó tanyával. Értekezni lehet a kiadóban, vagy Tóth Sándor mézárósnál Szentés, Báró Harucker-utca 5. sz. a. 8-3

Vesselényi-utca 13. sz. ház kiadó. Értekezés a szomszédos Keller Jánosnál. 3-3

4 fiókos sublót, állótűkőr, üveges üzletajtó eladók Kossuth-tér 8. sz. 3-3

Egy középkori nő, ki a háztartásban jártas kisebb családhoz felvétetik. Értekezés Német György, Zsinór-utca 2. 3-1

2 hold nagyrét eladó. Értekezés Vasut-utca 38. sz. 3-1

Hízott sertést keresek megvételre. Cim a kiadóban. 5-1

1 házrés nagyrét Maszlag gátör szomszéd-ságában eladó. Értekezés Piroskaváros József-utca 15. sz. 2-1

apesti
műsor

vasárnap

kozmetika.

és szentes

templomból

élikus istent

éri templom

is időjelzés,

vizállásjelen

udapesti Ha

ar hangv. —

mofonhangv.

földmivelsé

rádióelőad

3.45 Az iskol

velés rádió

0 Károlyi Ár

karának har

ller Vilmos

6 A Magyar

nkásdalegyle

— 7 Sp

enyeredmény

játékeloadás

9 Szorakoz

etben: Por

orteredmény

ny után: B

ányzenekará

8. hétfő.

zenekari ha

12.05 A rá

nek hangv.

olai testneve

— 3.30 A rá

— 4 Ará

sa. — 5 A

védgyalozez

hangversen

et nyelvtokta

rdor-Brunsw

ngverseny.

lemér nove

kir. operál

versenyének

hajd: A m.

gjaiból ala

v. — 10.10 P

időjárásjelen

A Weiding

és aradi Far

nyzenek. har

9. kedd.

állami gépg

ának hangv

off Szergej or

ekarának har

n Mariska rá

5 Magyar I

5.20 A Bu

erseny Zene

— 6.40 Ign

— 7.10 Erd

ete Lajos ké

adnak elő.

ház műsorá

z előadás u

és cigányze

ngversenye.

9. szerda.

kir. állam

karának har

hé grammo

A rádió diá

tumpf Káro

5 A Berend-

angv. — 6 O

— 6.30 Mag

ányzenekar

45 A Budap

Zenekar E

— 9.45 Po

ek, időjárásj

Bura Sándor

ának hangv

yi Albertné g

velvü előad

eri Gyula j

hangverse